

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการปกครอง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. คณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมเหตุผล ดังนี้

“เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน ~~ตั้งแต่เกิด~~ไว้ใช้แสดงตนเพื่อประโยชน์ในการเข้ารับบริการสาธารณะของรัฐ ~~และจึงได้ปรับปรุง~~ หลักเกณฑ์และวิธีการการออกบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับการที่รัฐจะนำเทคโนโลยี มาใช้ในการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ ผ่านทางบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อประโยชน์ ของผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวและสภาวะการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

สำหรับการแก้ไขเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติจากการทำบัตรตั้งแต่เด็กแรกเกิด ให้เป็นการทำบัตรตั้งแต่อายุ ๗ ปีบริบูรณ์ ด้วยเหตุผลสนับสนุนประกอบด้วย

๑.๑ เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาภาคบังคับ

๑.๒ เพื่อให้เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับประเทศอาเซียนที่กำหนดอายุเริ่มแรก การทำบัตรไว้มากกว่า ๔ ปี

๑.๓ ไม่เป็นภาระและความยากลำบากแก่บิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคล ซึ่งรับผิดชอบผู้นั้นอยู่ในท้องที่ทุรกันดารห่างไกล

๑.๔ เกี่ยวกับสรีระของเด็กในช่วงเด็กเล็ก มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างค่อนข้างมาก

ทั้งนี้ นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ ได้เสนอคำแปรญัตติซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อสังเกต ของคณะกรรมการด้วย

๒. การกำหนดข้อยกเว้นผู้ไม่มีบัตรไว้ในกฎกระทรวงเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในการกำหนดให้บุคคลที่เห็นสมควรได้รับการยกเว้น นอกจากพระบรมวงศานุวงศ์ได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น เช่น คนทุพพลภาพ คนพิการและจิตฟั่นเฟือน

๓. บัตรให้ใช้นับแต่วันออกบัตรและมีอายุแปดปีนับแต่วันเกิดของผู้ถือบัตรที่ถึงกำหนด ภายหลังจากวันออกบัตร ด้วยเหตุผลดังนี้

๓.๑ เมื่อทำบัตรครั้งแรกอายุ ๗ ปีบริบูรณ์ จะทำบัตรครั้งที่สองอายุ ๑๕ ปี ซึ่งจะสอดคล้องกับการเปลี่ยนคำนำหน้านามเป็นนายและนางสาว

๓.๒ บัตรอายุ ...

๓.๒ บัตรอายุ ๑๐ ปี ระยะเวลาสั้นเกินไป คดีบางคดีมีอายุ ๕ ปี

๓.๓ บัตรที่มีอายุ ๑๐ ปี อาจมีการเสื่อมสภาพของบัตร เนื่องจากการใช้งานทำให้บัตรชำรุดเสียหายได้

๔. การบังคับใช้กฎหมายของการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

๔.๑ การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ให้แก่ผู้มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป เป็นการพิสูจน์ตัวบุคคล เป็นหลักฐานเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ จึงถือว่า เป็นหน้าที่ของประชาชนจะต้องไปทำบัตร มิใช่เป็นสิทธิที่จะทำก็ได้ไม่ทำก็ได้ จึงต้องมีสภาพบังคับ ผู้ฝ่าฝืนไม่มายื่นทำบัตรภายในกำหนดระยะเวลา จะต้องมีการลงโทษเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้กฎหมาย (เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ตามกฎหมายไม่ต้องรับโทษ)

๔.๒ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งรับดูแลจึงมีหน้าที่ยื่นคำขอมิบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรผู้มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี หากไม่มายื่นคำขอมิบัตรตามกำหนดระยะเวลา เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาก็ต้องรับโทษ เว้นแต่ผู้ถือบัตร ซึ่งมีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี ได้มายื่นคำขอด้วยตนเองแล้ว บุคคลที่มีหน้าที่ยื่นคำขอแทน คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ก็ไม่ต้องรับโทษ (ซึ่งโดยข้อเท็จจริง บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ก็จะเป็นผู้พาเด็กที่มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี มาทำบัตร และในการทำบัตร ก็จะต้องให้ผู้ทำบัตรไปถ่ายรูปทำบัตรด้วยตนเอง ซึ่งวรรคท้ายในมาตรา ๑๑ ของมาตรา ๙ ก็ยกเว้นไว้ว่า ถ้าผู้ทำบัตรมาทำบัตรด้วยตนเองก็ไม่ต้องรับโทษ)

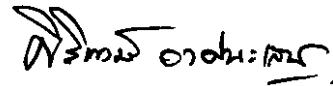
๕. ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ให้สิทธิแก่ผู้มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี สามารถยื่นคำขอมิบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรได้ด้วยตนเอง

การที่กฎหมายกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งรับดูแลมีหน้าที่ยื่นคำขอมิบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรแทนผู้มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ที่มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี ในการที่จะยื่นคำขอด้วยตนเองนั้น เป็นการให้สิทธิแก่เด็กเป็นอย่างมาก ดังนั้น ต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ และต้องให้ความคุ้มครองสิทธิดังกล่าวของเด็กด้วย มิฉะนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ เนื่องจากเด็กที่มีอายุ ๗ - ๘ ปี บางคนอาจยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอในการที่จะไปดำเนินการเพื่อขอมิบัตรประจำตัวประชาชนได้เองโดยลำพัง หรือหากปล่อยให้เด็กไปดำเนินการเองโดยลำพังแล้ว อาจก่อให้เกิดการล่วงละเมิดสิทธิเด็ก เช่น มีการถ่ายรูปของเด็กที่ไม่เหมาะสมเก็บไว้ หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกบัตรประชาชนให้แล้วเด็กอาจจะไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของบัตรประชาชนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้แล้วได้ ดังนั้น การให้สิทธิแก่เด็กที่มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี ดังกล่าวนั้นควรมีการปกป้องคุ้มครองสิทธิของเด็กด้วย นอกจากนี้ การที่让孩子สามารถนำทะเบียนบ้านและสูติบัตร ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอมิบัตรประชาชนด้วยตนเองโดยลำพังอาจทำให้เอกสารสำคัญดังกล่าวสูญหายได้ และอาจก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการที่จะต้องตรวจสอบว่าเด็กได้ไปลักขโมยเอกสารนั้นมาจากที่ใดหรือไม่ด้วย

๖. เพื่อให้ ...

๖. เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการขยายระยะเวลาการจัดทำบัตร เมื่อมีเหตุจำเป็น
โดยออกเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยของรัฐมนตรี

ถูกต้องตามมติของวุฒิสภา

(นางสาวศิริพงษ์ อาสนะเสน)
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา